

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor -- fl.	Félévre . 9 kor -- fl.
Negyedévre 3 kor -- fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A leszakadt igazság.

Hogyan lehet az igazságot agyonütni? Ennek a legkönyebb módja fényes küldöttséget szalajtani föl Budapestre a választás előtt a miniszterelnökhöz és az igazságügyminiszterhez s kérni az államtól egy üres telekre egy nagy épületet pár százezer forintért.

A telket adja a város ott, ahol nincs rá szüksége, a pénzt adja az állam, a polgárok zsebéből, akiknek nincs s a nagy emeletes házat igazságügyi palotának nevezik el, mert az igazságot abban — keresik.

Harmadéve ünnepelték Nagyváradon az igazságügyi palota megnyitását. A legszebb épületek egyike. A város nagy disze. Igazán monumentális. Került négyszázezer forintba. Nagyvárad és Biharmagye képviselői járták ki

Bánffynál. Három kapuja van s a középső nagy kapu alatt szürke márványtáblán aranybetűkkel olvasható: Tervezte Kiss István, mű-építész, egy. magántanár. Az építést ellenőrizte László Sándor kir. s. mérnök. Építette Schiffer Miksa mérnök.

De nem mind arany ami fénylik. S csak az az igazság, hogy az építés számlája ki van fizetve, de az emelet padja beomlott s majdnem agyonütötte a bihari igazságszolgáltatást. Mene-külnie kellett gyorsan, hurezol-kodni, nehogy a gerendák kivégezzék a bírakat. A falakról a vakolat elvált s leesett, hogy a vörös téglák kilátszanak s az esküdtek nagytermében éppen az a gerenda szakadt le elsőnek, a melyről az átvételkor próbát vettek, hogy egészséges. De ha csak ez az egy gerenda volna korhadt, ámde az egész emelet gerendáit le kell szedni, mert mindenütt

süpped a pad s ötvenezer forintra becsülik a kárt, hogy helyre lehessen állítani a két év előtt elkészült palotát.

Annak a lezuhant gerendának volt esze, hogy éjjeli vonattal utazott s nem akart szándékos emberölés miatt vád alá kerülni. Kártérítéssel pedig Schiffer Miksa ur tartozik két föltétel alatt: először, ha van neki miből, másodsor, ha nem talál olyan ügyes védőt, aki a szerződés és leszámolás irataiból a felelősség alól őt kimentí.

Most pedig, hogy a nyitrai deputáció járt Pesten, rendjeles méltóságok és nagyságok, a kormánytól igazságügyi palotát kérni Nyitrának, a miniszter egyszerűen odaajándékozhatná nekik a nagyváradi, amely már ugyis megmozdult, hát csak tolássák el maguknak.

Bur földről.

Péchy Tibor burparancsnok felolvasása.

— Irta és az ingyen kenyér javára rendezett estélyen felolvasta: Péchy Tibor.

(Folyt.)

Mielőtt tovább mennék, megemlítem, mint valami boer-speczialitást, az eljegyzést boerek között. Ez oly különös, hogy mindenesetre megérdemli, pár szóban megemlékezni róla.

A boerek fiatalon házasodnak. Az ottani klimatikus viszonyok folytán az emberek hamarabb fejlődnek, mint nálunk, épen úgy, mint a keleten.

Mikor a legény eléri 20-ik évét, akkor itt az ideje, hogy asszony után nézzen. Elindul tehát lányezőbe. Természetesen lóháton, felöltözik ünneplő ruhájába, lovára ráteszi legjobb nyergét és elindul a lányos házakhoz. Ha egy ily ünnepelesen felöltözött boer legény egy lányos házhoz közeledik, a házbeliék már tudják, hogy mi járóban van. Elibe mennek, igen szívesen fogadják, bevezetik a házba és rögtön kávéval kedveskednek neki. A beszélgetés ugyan nem igen akar a legtöbbször folytatba jönni, mert a legény ily alkalomkor a nélkül is elfogult és mig nem tudja, hogy hanyadán van, a mennyiben sorsa csak este dől el, a mikor az öregek visszavo-

nulnak. Ekkor ugyanis az öregek felkérlik a legényt, hogy beszélgessen még a lefekvés előtt a jó szobában a leánnyal. A lány és legény egyszerre lépnek be a szobába, a hol teljes sötétség uralkodik, de a leány rögtön gyertyát gyújt és a legénynek egy pillantás a gyertyára, megmondja, hogy elfogadják-e, vagy nem, mert csak addig maradhat a leánnyal, mig a gyertyából tart, ha tehát egy egész szál gyertyát gyújt meg a leány, akkor rendben van minden, ha azonban csak egy kis darabot, akkor hiába járt ilyen esetben a pirkadó hajnal már utban találja a legényt valamely más farm felé, a hol talán jobb szerencséje lesz, de addig haza menni, mig nem kapott menyasszonyt, szégyen lenne.

Ez általános jellemzés után térjünk vissza a régi boerokhoz, mikor még ők voltak a fokföld urai. Mint említettem, ők ott ujházat alapítottak maguknak, önkormányzattal. Az édes szabadságot és nyugalmat azonban nem sokáig élvezhették, mert viharok által partra vetett angol kalandorok felismerték az ország termékenységét. Hazájukba visszatérve felhívták az angol kormány figyelmét rája és kis idő múlva angol katonák szálltak partra, angol gyarmatnak nyilvánítva a szegény boerok vére árán szerzett új hazát. Természetesen a boerok fegyverhez nyultak, hogy megvédelmezzék hazájukat. Azonban a tulé-erő ellen nem tudták magukat tartani. Az angol uralom egy ily szabadság szerető népnek roppant nyűg volt s így egy nagy

részük elhatározta, hogy ott hagyva hazájukat az angolnak, beljebb vonulnak az akkor még teljesen ismeretlen vad nép által lakott országokba és ott, a hol nekik megteszik, újra szabad hazát alkotnak. Így jutottak ők el mostani hazájukba Transvaalba és Oranjébe. Évekig és évekig tartott, mig ők urai lettek e földnek, mert harcziak ellenfeleik a bushmanok és kafferek folytonosan zaklatták őket, mig végre a bushmanokat tökéletesen kiverték és a kaffereket gyakran úgy megverték, hogy azok elismerve hatalmukat, meghódoltak.

Transvaal a bennszülött kaffer családhoz tartozik és a zulukaffer, basuto, ohanga, és mashanga törzsökre oszlik. Jellege megfelel a négernek, lapos orr, széles, duzzadt ajak, hátranyomott homlok és koponya, gyapjus rövid hajzattal, csak bőrük nem tökéletesen fekete, — hanem olajos sárgabarna.

Jelenleg a kafferek faluikban — kraalokban — laknak és leginkább földműveléssel és marhatenyésztéssel foglalkoznak. Nagy részük már keresztény, de vannak még sokan pogányok is. Ezek él épen úgy mint a mohamedánoknál, a többnejűség divik és minden munkát az asszonyok végeznek. A férfiak csak pipálnak, és ha pénzük van, valamely barban isszák a tiltott pálinkát.

Leányaikat a kérő megveszi, és pedig vagy pénzen, vagy ad egy ökröt érte, azért a leggazdagabb kaffer egy kraalban

A KATONAZENEKAR
mai
vonós hangversenye

az „Elite“ kávéházban

Válogatott műsorról
a karmester vezetése
mellett.

Gróf Zichy Jenő zichifalvi borainak egyedüli eladása.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás —

Elnök Tallán Béla 10 órakor nyitja meg az ülést.

Napirend: Az igazságügyi tárca részletes tárgyalása. A ház szavaz a Visontai Soma által benyújtott határozati javaslatai fölött. A ház az első javaslatot elutasítja.

A második javaslathoz:

Plósz Sándor miniszter kijelenti, hogy a fegyházakban született gyermekek anyakönyvi bejegyzésében kifogják hagyni azt a megjegyzést, hogy „fegyházban született.”

Visontai Soma erre a kijelentesre határozati javaslatát visszavonja.

A harmadik javaslathoz:

Szell Kálmán kijelenti, hogy annak idején, a közigazgatási bíráskodásra vonatkozólag előterjesztését megteszi.

Visontai Soma visszavonja határozati javaslatát.

A negyedik javaslatot, mely a sajtó bíróságokra vonatkozik a ház többséggel elveti.

Áttér a ház az igazságügyi tárca részletes tárgyalására.

Tétel: *Törvényszék s járásbírók tétele.*

Bartha Ödön: Nem akarja, tétel alá eső összes kifogásait felhozni, mert hisz a miniszter tegnapi beszédjében már utalt a bajok orvoslására. — De talál nagyon sok orvoslandó hiányt különösen az előmenetel és kezelőség ügyében. Nem tartja igazságosnak, a munka-statisztika bemutatását, melynek alapján az előléptetések történnek. Ma ez a statisztika legtöbbszörre nem adja igaz képét egy bíró működésének. Legtöbb

ítéletet, vizsgálatot a bírósági jegyzők, gyakornokok indokolnak meg s ez mint a bírói ítélethozatala szerepel. Hibáztatja azt az eljárást, hogy egy-egy bíró minden előléptetésekor kell, hogy új esküt tegyen bírói függetlenségére. — Szólok tiltakozik az eskü illetén profanálása ellen. Hosszasan, behatóan tárgyalja és hibáztatja a törvényszéki elnökök és ügyészek tultelhettségét. — A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Esterházy Kálmán gróf: A kolozsvári járásbírók ketté osztása érdekében szólok fel. E körület területe 204 négyzetkilométer, tehát egyike a legnagyobbaknak s az egyes községek nagy távolságra vannak egymástól. Óhajtanék tartja, hogy ez a körület két részre osztassék és egy új gyulai körület létesítsék. (Általános helyeslés.)

Páder Rezső: Szóba hozza, hogy sok helyen az igazságszolgáltatás gyenge lábon áll. Ott van Egan Edének jelentése a ruthén viszonyokról, ahol olyan szomorú dolgokat olvasunk, hogy valóban megdöbben az ember. A hamis eskü kenyerkereset. Felolvas több Máramarosból érkezett jelentést, melyek az igazság meghamisítására vonatkoznak. A bevándorló, készpénz és áru kölcsönadás révén befolyásolja az embereket s így azokat, mint tanukat esetleges peres ügyeiben befolyásolja. E tekintetbe hivatkozik Erdélyi Sándor volt igazságügyi miniszter 1896-ban Munkácsra tartott s a hegyvidékiek érdekeit felölő beszédjére, melyben maga a miniszter is ily sajnálatosan emlékszik meg. Itt van az alispán, ki jelentésében panasolja a hamis eskü és tanu megvevését, napirenden mondja a hamis tanuzást, kifogásolja az eskü mintát, melyet egyes vallásfelekezetek magukra kötelezővé nem tartanak és így a hamis eskü nem is ilyen

tűnik fel előttük. Szólok előadta a bajokat s csak várja a minisztert, hogy es ellen iparkodjon tenni. Költségvetést nem fogadja el. (Elnök helyeslés balfelől.)

Rátkay László: A telekkönyvvezetés hiányaira hívja fel a miniszter figyelmét. — Ennek a rendezése haladékosan nem szenvedhet. A telekkönyv vezetés munkakerő hiány miatt oly hiányok vannak, amelyek igen sok visszasságot szülnek. Felhoz egy tolnamegyei esetet s kéri a telekkönyvvezetés rendezését.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Első sorban tartozik azzal a kijelentéssel Bartha Ödönnek, hogy hibás az az állítása, mintha csak az léphetne elő, ki minimum 120 ítéletet hoz egy évben. Ez nem áll, mivel a bírák alig 80—100 ítéletet hozhatnak egy évben. Az ellenőrzésre a bírák munkastatisztikájára szükség van. A bírák esküje és fizetésfolyósítása törvényben van megállapítva, de az új perrendtartás keretében igyekezni fog az is szervezni. A törvényszéki és ügyési vezetőktől igyekezni fog a pénzkezelést elvonni. A végrehajtás novelletét még az ülésnek alatt fogja a Ház elé terjeszteni. Nagyon sok kérdést talál reformra s igyekezik is e téren reformokra.

Reformálni fogja különösen a büntető eljárást, így a csalás és lopás minősítését, az utóbbinál különös tekintettel lesz a kiskorúak vétségére, mert ijesztő ezek száma. 1900-ban 18,000 esetben ítélte a bíróság kiskorúak vétségében. Rendezni kívánja a betétszerkesztést, figyelemmel lesz a Rátkai által felhozottakra. A gróf Esterházy Kálmán kérdését, hogy Gyolun új járásbírókat telekkönyvi hivatallal szervezzen, megfontolás alá veszi, úgy hiszi, hogy e kérdésnek eleget fog tenni. A Páder Rezső előadását okvetlen megfontolás tárgyává

rendszerint az, a kinek legtöbb lánya van, mert ott még megvan az a szülőkre nézve különösen jó szokás, hogy a lányok nem maradnak ülvé.

A kraalokban az öltözködésre nem igen nagy gondot fordítanak, de nem is kell, mert a tolette mindkét nemnél nagyon hiányos, legfeljebb a hideg ellen védő magukat pokrécokkal.

A városokban mint szolga élők kaffer azonban igen szeret öltözködni, gyakran egész dandy módra szürke cizylerben látja őket az ember. Egy általán roppant szeretik a pucérot és ríktó színeket.

Labukon, alsó és felső karukon saját gyártmányú karpereczeket hordanak, ugy szintén nyakdiszket és fülbevalókat. E czélra különös kedvtelésnek örvendenek az oroszlan fogak és körmeik, melyeknek még valami bűvös hatalmat is tulajdonítanak.

Különbö a kaffer a boer egyáltalán a fehér ember szolgája. A boer annyira elnyomja őket, hogy a városokba nem szabad nekik a járdára felmenni, hanem a kocsiuton kell járniok. Különbö a rendőr beviszi és megkapják a maguk 25-ét egy becsületos schamboekkel, a mint a rhinoceros bőrből készült bőrbotokat nevezik.

Ránk európaiakra a boerek e bánásmódja eleinte visszatetszőleg hat, különösen pedig ha tekintetbe vesszük a boer humanitását, de én saját tapasztalatom folytán mondhatom, hogy e népnél csakis szigorral lehet valamit elérni. Jó bánásmódot a legtöbb esetben gyengőségnek tartják.

Johannesburgban egy kaffer szolga havibére L 3 4 sterlingig, azaz 36—48 frt között váltakozik, ennyit fizetem én is a kaffernek és még hozzá kosztot is, pedig azonkívül, hogy a szobámat kitakarította és ruháimat megtisztította, semmi dolga nem volt. Miután éppen a cselédek fizetéséről beszéltek, megemlítem, hogy fehér cselédek ott csakis a gazdagabb emberek tarthatnak, mert például csak egy szakácsné havi fizetése legalább L 15 azaz 180 frt havonta, de mibelyt a szakácsné egy kicsit jobb, tehát finomabb ételek készítéséhez is ért, rendes havibére L 25 és Z 30 azaz, 300—360 frt között váltakozik.

Az ország fővárosa Pretória, a hol az elnök lakik és két néptanács ülészik. Pretória hegyektől körülvéve, villaszerű épületeivel, déli virágokkal díszlő kertjeivel és zöld fáival igen kedves benyomást tesz az emberre, első időben úgy érzi ott magát, mintha nem is Dél-Afrika belsejében hanem egy kis csendes nyaraló helyen lenne, valahol Dél-Európában. Házai, tekintettel a meleg éghajlatra, kertek közepén nyaraló stílusban vannak építve. Csak két utcája: a Markl-Straat és Kerk-Straat, melyekben az üzletek és a legtöbb nyilvános épületek vannak, városiasak.

Ott lakik az elnök — az egész országban mint Oom Paul emlegetett Krüger Pál, egy alacsony kis házban, mert habár

vagyonja megengedné, hogy nagyobb stílusban épült háza legyen. Ő nem akar kitűnni a többiek közül. A házával szemben áll 1897 óta egy általa épített kis templom, a melyben az öveg elnök, addig, míg nem volt kénytelen Pretóriát elhagyni, minden vasárnap maga prédikált nagy számu hallgatóság előtt.

Johannesburg pár órányira délre Pretóriától a Witwaters raudon, az afrikai City, az arany város egészen más. Míg Pretoria csendes, addig itt örökös pezsgő élet uralkodik. Igazi internationalis város, míg az ember a kaffer-között egy utcán végig megy, hall tizféle nyelven beszélni, és a mi különösen feltűnik egy éber szemlélőnek az, hogy gyermekeket és öreg embereket alig látni, csak csupa javakorbelt férfiakat, kiknek legnagyobb részét az arany csalta ide a világ minden országából.

Johannesburg egészen európai stílusban épült gyönyörű középületekkel és üzletekkel. Kirakatai vetélkednek a párisi és londoniakkal, csak hogy a ki itt vásárolni akar, annak legyen is aranya. A nélkül is drága minden, de különösen a fényűzési ésnői divatozások. Hogy példaképpen megemlítsék, a legegyszerűbb, legolcsóbb szövetből készült nő utcai ruha legalsó ára 8—10 guinea, a mi a mai pénzünkben 100—126 ftnek felel meg. Egy pohár sör 30 kr. és a üveg száma veszi az ember, legalább 2 frt. 10 krt. fizet érte.

(Folyt. köv.)

fogja tenni s e tekintetben a legszigorubb eljárást igéri, különösen a bizonyításra vonatkozólag iij vidékeken ki fogja zárni az eskü bizonyítását s tisztán a cselekmények folyama fogja képezni a bizonyítást. A család hivatali üldözése ki nem vihető, de e tekintetben intézkedik a család indítványának visszavonására. Kéri a tételt meg-szavazni.

Tételt a Ház elfogadja.

Thaly Ferencz: A telekkönyvi hatóságok szaporítását kéri. Erre nézve megvan a joga s igérete a miniszternek még 1871-től, de idáig sem jogával sem ígéréttel nem élt; kéri a minisztert ígéréttel beváltására (Helyeslés balról.)

Plósz Sándor miniszter a telekkönyvi hatóságok szaporítását tervbe vette.

Az összes tételeket megszavazták. **Plósz Sándor** minisztert lelkesen megéljenzették.

Öt perc szünet.

Szünet után **Visontai Soma** megindokolja az ügyvédi nyugdíjra vonatkozó 1874. évi XXXIV. t.-cz. módosítására beadott indítványát.

Visontai Soma indítványában az ügyvédek országos nyugdíj szervezését kívánja s erre nézve hívja fel a miniszter figyelmét. Egy kőshajnak tesz eleget, mikor az indítványt megtette. Az ügyvédi kamara már 15 év előtt tett erre nézve a háznak előterjesztést. Ez év januárban újra átiratot intézett a budapesti kamara ez ügyben a Háznak. A kamara kijelentette, hogy erre nézve már nem bir tőkével s azon reménynek adott kifejezést, hogy a miniszter pártfogolni fogja az akciót. Ugyanakkor felhívta a budapesti kamarát, a vidéki kamarákat, kik kivétel nélkül csatlakoztak es eszméhez. Kéri a házat, tekintettel az ügy fontosságára, tárgyalja érdemében ez indítványt. (Eljenzés balfelől.)

Plósz Sándor igen méltányosnak tartja ezen humánus intézményt. De az ügyet nem pártfogolhatja.

Visontai indítványát elvetették. —

Azután rátértek a honvédelmi tárca költségvetésére, amelyet Szerb előadó ismertetett s ajánlott elfogadásra.

Ezzel az ülés véget ért.

POLITIKAI HIREK

A marosvásárhelyi vizsgálat. A Sélley Sándor minszteri tanácsos elnöklete alatt működő vegyes vizsgáló bizottság szombaton befejezte működését s jegyzőkönyveit a tagok hétfőn irták alá valamennyien. Ezek alapján fog a hadbírótság a jogos vagy jogtalan fegyverhasználat kérdésében dönteni. Sélley hétfő óta folytatja külön felhatalmasás alapján azt a vizsgálatot, melylyel a belügyminiszter a hatósági és választási közegek netaláni mulasztásainak kiderítésére megbizta.

A székelyhídi kerület. Biharmegyéből az a hír érkezik, hogy Szunyogh Zoltán nagybirtokos a választások alkalmával szinleg a szabadelvűpárt jelszavavial, de tényleg agrárprogrammal fellép a székelyhídi kerületben Kiss Albert ellen.

A debreczeni ácsok sérelmei.

Debreczen, márcz. 2.

A debreczeni ácsok, **Szabó József** és társai tegnap beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben hivatkozással arra, hogy az építési szabályzat felsorolja a szakértőket, a kik a város területén egyedül végezhetik az építési munkákat, a következőket mondják el:

Kontár ács és kőmives iparosok az építkezési szabályzat szakaszainak kijátszásával működnek És kérvényükben hangsúlyozzák, hogy ezt tovább nem tűrhetik s kénytelenek a mai visszás helyzet orvoslása végett a tanácshoz, mint illetékes hatósághoz fordulni.

Számtalan esetben — ugyanis, — a képesített kőmivesek s építő mesterek felvállalják az építkezéstől az építkezés terén előforduló összes munkákat. Ezen felvállalt munkákat azonban nem azok és képesített emberekkel, hanem segédekkel, napszámósokkal s minden más kontárokkal végeztetik. De számtalan esetben megtörténik az is, hogy a mérnöki hivatal olyan kőmiveseknek, sőt néha kis kőmiveseknek is engedélyezi az építkezés teljesítését, akik nem vizsgázott emberek s akik az építési szabályzat 42. §-ának 2. pontjában foglalt követelményeknek meg nem feleltek. Viszont gyakran megtörténik az is, hogy az építendő nem fordul képesített szakértő iparosokhoz, mellőzi a képesített mestert s megelégszik mindenféle kontár napszámósokkal.

Számos eset van arra is, hogy az építkezéseknél az ácsmunkák teljesítését nem végezteti vizsgázott ácsmesterekkel, hanem csak pallérok, vagy segédek végzik s az ácsmestereknek be kell érniök ezen ferde, szabályellenes állapotok szemlélésével.

S mindennek mi az oka? Az, hogy építendő és vállalkozó a szakmunkát olyanra igyekszik bizni, aki olcsó, a ki a munka minőségére nem nagy súlyt fektet. Ugy, de akkor felesleges ipartörvényről beszélni, felesleges építési szabályzatot készíteni, mert azokat nem tartja be senki. Jól tudják ezek a tisztelt urak, hogy őket nem igen ellenőrzik s szabályellenes tettükért nem vonják még csak felelősségre sem. — Ezek az állapotok tarthatlanok s orvoslását kérjük.

Panaszunk orvoslására a tekintetes tanácshoz folyamodunk, mert meg vagyunk arról győződve, hogy panaszunk ott meghallgatásra talál, sérelmünket be méltóztatnik látni s annak sürgős orvoslását szükségesnek találjuk; szükségesnek tartjuk, hogy a mérnöki hivatal szabályrendeletileg utasítsa, hogy az építkezési munkákat csak az esetben engedélyezze, ha az építési vállalkozó, legyen az akár építőmester, akár kőmives, vagy bárki is, a szakmunkákat csak vizsgázott és képesített szakemberekkel végezteti. E czélból leghelyesebbnek tartjuk, ha a mérnöki hivatal követeli az építkezést kérvényezőktől, hogy a bemutatott tervrajz nemcsak az építőmester, avagy az építést vezető szakember által, de azon mesterek által is irassék alá, a kik a külön nemű munkákat annál az építkezésnél teljesítik.

VIDÉK.

Zsidóból nazarénus. Ritka áttérés történt a napokban Orosházán, a maga nemében talán az első ilyen eset. Löwy Sándor szatócs a zsidó hitről áttért a nazarénus hitre. Mondják, hogy a neofita buzgón gyakorolja magát az új hitágazatokban és gyakorlatokban.

Debreczeni betörők a törvényszék előtt.

Százhárom betörés.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, márcz. 2.

A debreczeni kir. törvényszék tegnap már ötödik napon foglalkozott a Szombati Sándor és társai bűnügyével. A százhárom betörési eset közül immár 96-ot letárgyaltak s mára maradt még hét.

A tegnapi tárgyalás iránt is nagy érdeklődést tanusított a közönség. Lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

A sárándi betörések.

Szombati Sándor társával, az öngyilkossá lett Faragóval egy szép napon Sárándot „tisztelték meg látogatásukkal.” Az ottani vénkertben feltörték Lovász Sámuel, Dombi Lászlóné, Ökrös Sándor, Sz. Tóth Imre, Nagy János, Kiss Sándor és Csuka Bálint gazdák pajtáját.

Mikor a károsultak közül többek között Kiss Sándor hallgatta ki a törvényszék, akitől ollót, csákányt, fűrészt, fejszét vittek el, az elnök megkérdezte, hogy kíván-e kártérítést?

— Nem kell nekem, — fakadt ki. — Hagyjanak már nekem békét. Harmadszor kellett most törvénybe jönni a rossz holmi miatt. Adok én inkább kétszer annyit ezeknek szép szerével csak ne zaklassanak.

A hadházi betörések.

Ugyanazon éjjel, mikor a sárándi betörésekkel végeztek, még kimentek a rablók Hadháza is, ahol tizenegy gazda pajtáját törték fel. A károsultak: Molosányi János, Rác József, Csillai János, Cikó István, Viz János, Poroszlav Albert, Veszprémi István, Szabó Lajos lelkész, Varga András, Bartha Gáborné és Hadházy Imre.

Viz János pajtájában csuf iratokkal rondították el a falat, de a legnagyobb kárt és pusztítást a **Veszprémi István** ügyvéd pajtájában követték el.

Szombati Sándor tagadta, hogy itt is része lett volna a betörésben. Ő csak vigyázott tisztességes távolból.

Elnök: De maga Faragónak segített egy ajtót kiemelni.

— Nem segitettem!

Elnök: Nem lehet az. Nem bírta azt Faragó egymagába.

— Dehogyan! Olyan volt ő, hogy veszett volna meg.

A vádlott még folytatta volna éktelen kifakadását, de az elnök erélyesen rendretusította.

Jön a kuruczvilág!

A károsult Veszprémi Istvánt hallgatta ki ezután a törvényszék, aki elmondta hogy a rablók eltörték a pajtáját s azután a pinczéjének mentek neki. Az ajtót megpróbálták kifeszíteni, de nem tudták. Akkor az ajtó mellett jó magasan kivágták a falat és azon másztak be. Belülről már könnyebben boldogultak és kifeszítették az ajtót.

Elnök: A borhoz hozzányultak?
— Igen! Csapra ütöttek egy hordót, megittak egy csomót és másrészt meg elpusztították.

Elnök: Mennyi lehet az?

— Valami harmincz liter.

Elnök: Más kárt nem tettek?

— Nem, csak különféle dolgokat firkáltak a hordókra. Az egyikre azt irták rá: „Lásd, csak abban vagy nyertes, hogy a borodat mind ki nem eresztettük.” A másokra: „Az ur vigyázzon!” A harmadik

hordóra pedig azt irták: „Vigyázz gazember, jön a kuruczvilág!”

Elnök: Mit tapasztalt az ügyvéd ur, többen lehettek a betörők?

— Feltétlenül! Árulójuk volt különben a lakoma maradványa is. Mert mikor bejutottak a boros hordó mellé, ott ettek-ittak, lakmároztak. Utánuk kolbász és pogácsa maradványa hevert, amiből következtethetem, hogy a rablók többen voltak. Különben is oly nehéz volt oda bejutni, hogy arra egy ember segítség nélkül képen lett volna. Csapra is ütötték a hordót, akkor folyt el a borból.

Elnök: No Szombati! Mit mond ehhez. Hallotta az ügyvéd ur szavait, legalább ketőnek kellett ott a betörést végezni.

— Semmi részem benne. Mikor én odaértem, már Faragó kivágta a falat.

Elnök: Hát az ajtót kiemeltél?

— Ott sem segítettem.

Elnök: Olyan erős volt az a Faragó, hogy mindezt megtette maga?

— Olyan volt az.

Elnök: (Veszprémy károsulthoz.) Fenn tartja az ügyvéd ur szavait?

— Fenn! Hiszen az a kivágott üreg is olyan magas volt, hogy azon csak úgy mehetett be az egyik, hogy a másik emelte.

Nyomok a hóban.

Szabó Lajos hadházi lelkész is elmondja, hogy a pajtáját feltörték. Elvitték az apróságokat és összetörték az edényeit.

Elnök: Nyomokat nem vett észre a tiszteletes ur?

— De igen. Hó volt s ott tisztán látszott a nyoma.

Elnök: Egy embernek a nyomai voltak?

— Nem! Egészen tisztán meg lehetett állapítani, hogy két embernek a nyomai voltak. Még azt is, hogy merre, melyik pajtához mentek azután a rablók?

Elnök: Szombati, hiszen maga ott is együtt volt Faragóval.

— Én nem voltam.

Elnök: Hallja, hogy a tiszteletes ur egészen biztosan megállapította a két lábnyomot!

— Lehet! Én nem gázolok valakinek a becsületében.

Varga András károsult gazda, akinek a pajtáját szintén feltörték, elmondja, hogy a rablók lábnyomát ő is konstataálta.

Elnök: Honnan vezettek a lábnyomok?

— A tiszteletes ur pajtájától.

Elnök: Egy ember nyomai voltak?

— Nem! Kettő. Az egyik nyom nagyobb, a másik kisebb.

Elnök: A két nyom egészen a pajtáig vezetett?

— Mind a kettő a pajtáig.

A rabló becsülete.

Elnök: No Szombati maga mindig azt mondja, hogy nem volt ott, vagy csak örködött. Hallotta a tanuvalloását? A maga lábnyma is egészen a pajtáig vezetett.

— Becsületemre mondom, hogy nem voltam ott.

Elnök: Maga itt is részt vett a pajta betörésében.

— Súlyedjek el, ha részt vettem. Egyik-másik ember látom, hogy itt meg esküszik mindenért. Azért én nem bánom.

Elnök: Mért nem szólal fel, mért nem mondja el meentségét.

— Ugyan minek zavarjam a törvény-széket.

A hadházi károsultak vallomásaikra letették az esküt. Szombatin nem látszott meg a megbánás, sőt viselkedése, ideges mozgólódásával inkább azt árulja el, hogy

bosszantja, amiért az igazság kiderül s tagadásával mit sem ér.

A törvényszéki elnök eután a tárgyalás folytatását ma délelőtt kilencz órára halasztotta el. Letárgyaltak eddig 96 betörési esetet s mára maradt még hét esetnek a tárgyalása. Valószínű, hogy ma még sor kerül a vád és védbevezédekre is.

SZÍNHÁZ.

Figaró házassága. Beaumarchais örök-életű vigjátéka a Figaró házassága került tegnap este előadásra a színházban. A szellemességtől csak úgy sziporkázó vigjáték nem vonzott nagy közönséget, de a nézőtérén sokszor kitört a derűtség moraja, ami eléggé bizonyítja, hogy a Beaumarchais szellemessége még mindig képes hatni. Az előadás némi vontatottságot leszámítva megfelelő volt s maguk a főszereplők, különösen pedig Tanay, a Figaró személyesítője és Halmi Margit, a pajkos Zeuzsi, igazán kiváló alakítást produkáltak. A Tanay Figarója teljes mértékben rászolgált arra az őszinte elismerésre, melyben a közönség őt részesítette is. A biztosság, a könnyedség, melylyel szerepének nehézségeit leküzdötte, párosulva a mély tanulmánynyal, elvitáhatatlanná tették érdemét. Szintugy a Halmi Margitét, kinek játéka a Zeuzsi szerepében igazán művészi volt. Kiss Irén, Fái Flóra, Szabó Irma és Pataki még azok, kikről dicséretileg kell szólnunk az előadás méltatásánál. (—i.)

Eltűnt színész. A kolozsvári színház egyik énekes tagja nagy meglepetést szerzett kollegáinak. Épp a „Oarmen” operából készültek próbára, mikor az énekes felesége jelentette a színháznál, hogy férje — kinek az operában egyik szerepet kellene játszani — egy nappal azelőtt eltűnt. Tegnapelőtt a nagyváradi vasuti állomáson találkozott vele egy kolozsvári fiatal ember, kitől levelet küldött feleségének. A levélben érzékeny bucsút vesz az énekes nejtől. Hogy hová utazott vagy hol tartózkodik, most nem lehet tudni. Vele együtt tűnt el egyik kávéház női alkalmazottja is, kivel a hűtlen férjnek az utóbbi időben viszonya volt. A vonaton együtt látták utazni a szökevényeket.

ÚJONSÁGOK.

* Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága márcziusi rendes közgyűlését 28-án tartja meg. A közgyűlésen töltik be a *Roncsik* Lajos kinevezésével megüresedett tanácsnoki állást.

* Esküvő. Joó István volt középiskolai felügyelő özvegye leányával, Irmával ma délelőtt esküszik örök hűséget Kőrössy József Háromszék megye szászrégeni járásának szolgabírója. Az esküvőn tanukul a menyasszony részéről Gróf Degenfeld József főispán, a vőlegény részéről bátyja Kőrössy L. táblabíró fognak szerepelni. Az esketési szertartást, mely ma délelőtt 11 órakor a Péterfia-utczán lévő menyasszonyos háznál lesz, Kiss Áron püspök fogja végezni.

* A szegényügyi bizottság tegnap délután Oláh Károly tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott a városházán, amelyen szegények kérvényeit intézték el. Egyrésztüknek segélyt szavaztak meg, másrésztüket pedig felvették a szegényházba.

* Halálozás. Polgár Birinyi János volt városi bizottsági tag, f. hó 1-én reggeli 8 órakor, életének 87-dik évében, rövid szenvedés után meghalt. Földi részei folyó hó 3-ikán délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, Timár-utczá 21-dik számú háztól, a kistemplomban tartandó gyászima után, a várad-utczai temetőbe nyugalomra helyesolni. A temetést Dankó M. temetk. int. rendezi.

* Az időjárás márcziusban. Meteor, a népszerű szegedi időjós, akinek jóslatai csodálatosképen teljesednek, márcziusra a következőket mondja: Február havának csomópontjain a megállapított időjárás bekövetkező, a következő márczius havának időjárásai változatait jelzem az alább következő prognosztikonom által. Miként már jelentettem, a 26-ik csomópont hatása megtörte a februári hideget s ez által végét szakította a későn beállott, de hatásában aztán elég erős telünknek. E rég nélkülözött telet, egy éppen oly régen nélkülözött tavaszi idő fogja követni s lassan a régi, rendesebb kerékvágásba terelve, a néhány éven át abból nagyon is kizökent időjárást. Márczius hó változási csomópontjai: 4—5—7—9—13—20—21—27, amelyek közt azonban különösen erős hatásu alig van s így valami különös, abnormális időjárástól nincs mit félnünk, sőt inkább igen kellemes, szép tavaszi napok beállta nagyon valószínű, úgy hogy márczius időjárásának átlaga kedvezőnek ígérkezik, úgy a gazdálkodók tavaszi munkájára, mint a kitelelt vetések megerősödésére.

* Bejelentési hivatal ügyforgalma. A bejelentési hivatalhoz a múlt hó folyamán 9861 darab bejelentési lap érkezett, lakáskeresés és közlés végett 11743 esetben adott felvilágosítást a közönségnek. Cselédkönyv 63, ideiglenes cselédigazolvány 12 és igazolójegy 1 darab adatott ki.

* Vőlegény a pinczében. — Mulatságos eseten kaczagnak most a Csapó külváros részén. Még vasárnap történt az eset, amikor egy mesterlegénynek kellett volna feleségül venni egy különben igen csinos s tehetősebb gazda leányát. Hát hiszen addig rendben is ment minden, míg a házasságkötésre nem került a sor. Az utolsó perczen azonban sajnálattal bár, de konstataálni voltak kénytelenek, hogy az esküvőt nem lehet megtartani. A baj oda vezethető vissza, hogy az ujpár tiszteletére a jó szülők nagy lakodalmat akartak csapni. Süttöttek-főztek, hogy valaki a nászseregéből éhen ne maradjon. Az esküvő előtt egy pár órával a nagyon előzékeny vőlegény

egyik legénykori cimborájával sietett a pinczébe, hogy a lopóval néhány üvegbe bort huzzanak. Hogy-hogy nem, elég az hozzá, hogy a vőlegény és cimborája hamarosan bekaptak egy pár üveg bort. Persze a jóhangulatban megfeledeztek arról, hogy az idő erősen telik s fenn a vendégek várnak, elszopogatták az órákat. A lakadalmas nép egyszerre csak aggodalmaskodni kezdett. Réim dolgokat hittek, hogy ilyen-olyan veszedelem érte a vőlegényt. Lesietnek hozzá a pinczébe s ott találják a cimborájával. Egy szót se szólottak, úgy oda voltak. Felcipelték őket a levegőre, aztán a meleg szobába. De ez még rosszabb volt. Nem lehetett lelket verni a vőlegény urba s mi türetagadás, elkeltett halasztani az esküvőt.

* Az ipartestület közgyűlése. A debreczeni ipartestület évi rendes közgyűlését márczius tizenhetedikén, d. e. 9 órakor saját helyiségében tartja meg. — **Tárgyak:** Mult évi működésről jelentés. Zárszámadás betérjesztése, költségvetés megállapítása. Tizenkét előjárósági s ugyanannyi póttag választása. Számvizsgáló választás. Indítványok.

* Az új indóház. A debreceni új indóház épülete fedél alatt áll s ami munka még hátra van, a tavasszal elvégezhető. Az állomás új épületének munkálatait pedig ha bevégezték is, a jövő évi május elsejéig nem adják át az épületet rendeltetésének. Nem adják át pedig azért, hogy az épület addig teljesen kiszáradjon. Amde ezzel szemben áll az a nehéz szituáció, hogy az ideiglenes állomáson sem a vasuti személyzet, sem a közönség meg nem fér. Igazán szerencse, hogy a szűk helyen az óriási forgalomban eddig semmi veszedelem nem adta elő magát. Ha már az új épület elkészül, a közönség, különösen a nagy forgalom s a jelenlegi állapot megszüntetése érdekében is kívánatos lenne, ha azt még az idén átadnák rendeltetésének. Egyebekben úgy értesülünk, hogy amikor a kereskedelemügyi miniszter a keresk. és iparkamara épületének felavatására Debreczenbe jön, ebben az ügyben deputáció tiszteleg majd nála.

* A város képviselői. A debreczeni gyermekvédő egyesület tegnap átiratot intézett a városi tanácshoz, hogy a városi hatóság képviselésére az egyesületbe négy tagot küldjenek ki. A tanács egyik közlelőbbi ülésén választja meg a képviselőket.

* Adományok a jótékony nőegylet részére. (Folytatás.) Gyűjtők: Jablonczay Kálmánné és Brunner Edéné urnők. Gyűjtési kerület: Péterfia-utca. Telegdyne 3 korona, Balogh Ferenczné 2 korona, Biró Józsefné 4 korona, Bacsoni Lajosné 2 korona, ifj. Kocz Lajosné 4 korona, Széll Istvánné 1 korona, Simonffy Emil 6 korona, Kálmán L.-né 1 korona, Dr. Ozory Istvánné 2 korona, Thót Ferencz 3 korona, Veisz Ignáczné 50 fillér, Suhajda Józsefné 52 fillér, Malatinszki Ferenczné 2 korona, Király Istvánó 2 korona, Szakácsy Jolán 20 fillér, Karsáné 2 korona, Dr. Erdősné 1 korona, Vecsey Imréné 2 korona,

Bartók Ágost 2 korona, Róth Adolf 1 korona, özvegy Kőrösi Jánosné 2 korona, Moskovits Imréné 1 korona, Dr. Szentpály Béni 2 korona, Bieber Bernát 1 korona, Ujhelyi Andrásné 2 korona, Mőzer Gézáné 60 fillér. (Folyt köv.)

* Pályázatok katonai intézetekbe. A közös hadsereg katonai intézeteiben helyek üresedtek meg. Ezekre vonatkozólag a miniszterium a pályázati feltételeket megküldte Debreczen városának is, amelyeket az érdeklődők a katonai ügyosztálynál megtekinthetnek.

* Véglegesítés. Kovács Kálmán közigazgatási gyakornokot gróf Degenfeld József főispán véglegesítette.

* Hangverseny az Elite kávéházban. Bunkó Vincze híres szatmári solista, kitűnő sextettjével e hó elején, néhány napig az Elite kávéházban, családi elite hangversenyt rendez, melyre az intelligens és zeneértő közönséget tisztelettel meghívja. Ma a katonazene tart hangversenyt.

* Szabadság után. Takács Ferenc városi iktató betegségének helyreállítására kapott hosszabb szabadság után állását tegnap újból elfoglalta.

* A népkonyhára az elmúlt héten következő adományok folytak be: Takaréék és hitelintézet 40 korona, Közgazdasági bank, Könyves Tóth Sándor (koszoru megváltás) 30—30 kor., Kardos László (koszoru megváltás) 20 kor., Kövesdi Domokos, Darvas Aladár 10—10 kor., dr. Balkányi Miklósné 4 kor., N. N. 20 fillér. Mőriez Ferenc 20 kiló kolbász. Február hóban kiszolgáltattott 10985 adag étel, melyből fizetéses volt 211 adag. Együttal köszönettel nyugtatványozom a nőegyleti árvaház részére az Alföldi takarékpénztár és a Takaréék és hitelintézet 20—20 korona adományát is. Debreczen, 1901. február 28. Szűcs Kálmán nőegyl. pénzt.

* Rőzsa Arczenőcs, szepő, májfaítok, personések ellen a legjobb vegyszerei termék. Teljesen ártalmatlan, nem zúroz, nem avasodik soha. Űdőségét, bájt kölesönöz az areznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillér. Kapható *Franciscs és Jóna* droguerijában. Koszuth-u. 2 sz. Ugyanott mindenféle toilette-czikkek kaphatók.

Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, márczius 2.

Az ingyen kenyér-osztó bizottság tegnap 805 adag kenyeret osztott ki a szegények között. Ugyancsak tegnap a humánus célra az alábbi adományok folytak be lapunk szerkesztőségéhez:

Könyves Tóth Sándor ur 20 kor.
N. N. ur (2-szor) 20 kor.
F. B. ur és neje 4 kor.

Összesen: 44 kor.

Legutóbbi kim: 2012 kor. 68 fill.

Összes gyűjtésünk: 2056 kor. 68 fill.

Ma és mindennap délelőtt 11 órakor ingyen kenyér-osztás a városháza udvarán.

TÁVIRATOK.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, márczius 1. A Reichsrath mai ülésén megint csinos kis botrány

folyt le. Cingr indítványát, illetve javaslatát tárgyalták az asszonyok és gyermekek foglalkoztatásáról és Eldersch erősen kritizálva a javaslatot rámutatott, hogy a gyermekek és asszonyok munkerejét kiaknázó bányatulajdonosok között még főherczeg is van.

— Az is szénuzsorás — kiáltja közbe Rieger, magára vonva ezáltal az elnök rendreutasítását.

— Azért a főherczeg mégis csak szénuzsorás — kontrázott most már Eldersch is, mire az elnök őt is rendreutasította.

Kitört aztán erre a vihar.

— Ez szervilizmus! Ez botrány! — kiabálja Dazsinszky.

— Nem vagyunk mi császári és királyi parlament — tőditja Ellbogen s hangzottak egymásra a legélesebb megjegyzések a királyi ház tagjai ellen.

— Még a személyes adó alul is kivonják magukat a főherczegek — hangzott ismételtén.

A zaj nőttön nőtt s az elnök tekintve a felmerült kényes témát, tanácsosnak tartotta az ülést hirtelen berekeszteni.

A nagyszzebeni dráma epilógusa.

Budapest, márczius 1. Mindenkinek bizonyára élénken emlékezetében van még az a véres dráma, mely harmadfél évvel ezelőtt Nagyszzebenben történt, hol Wasserthal kapitány agyonlőtte neje elcsábitóját Garibaldi dragonyos főhadnagyot. A hadbiróság felmentette Wasserthal kapitányt annak idején az emberölés elkövetésének következményei alól s ma pedig a Curia előtt folyt le a szomorú drámának végső jelenése. A százados tudniillik válopert indított hűtlen felesége ellen s a Curia mai ülésében tényleg felbontottnak jelentette ki a házasságot.

Püspöki székek betöltése.

Budapest, márczius 1. Kitűnő magán értesülések szerint a primási bula a szombathelyi püspökségre Fischer Colbertet, a győrire Széchenyi Miklóst a Pazmaneum igazgatóját, a székesfehérvárirra pedig Várossy Gyulát, a budapesti papnövelde igazgatóját jelölte. A minisztertanács is foglalkozott a helyek betöltésével s Rossival, Komlóssy és Molnár képviselők jelölése is szóba került, azonban Széll Kálmán a fentebbi listában állapotodott meg a primással, kit tegnap meglátogatott.

Londonban meglopott magyar főúr.

Budapest, márczius 1. Szenzációs lopás hírért jelentik Londonból. Egy Londonban lakó magyar főurat, — akit táviratunk nem nevez meg, — egy notorius tolvaj meglopott. Betört a lakásába, feltörte a falhoz vaspántokkal oda erősített pénzszekrényt és belőle a

mi pénzértékünk szerint 120000 korona értékpapírost elloptott. A tolvajnak nyomára jutott már a londoni rendőrség. Berledeynek nevezte magát a kihallgatás alkalmával, de iratainak átvizsgálása után kiderült, hogy Beyrleynek hívják és már többször volt büntetve.

A bur háboru.

London, márczius 1. A lapok azt jelentik Pretóriából, hogy Smith-Dorrien Amsterdamtól keletre 80 burt fogott el és sok marhát, 60 lovat és 40 szekeret zsákmányolt. French is elfogott 50 embert és szarvasmarhákat és szekereket zsákmányolt.

Vasuti katasztrófa.

Budapest, márczius 1. Szibériában Cselebinszk és Csulim állomás között a személyvonat kisiklott. A mozdony és utasokkal telt nyolcz koci teljesen összezuzódott. A halottak száma ötvenöt, a sérülteké sokkal több. A szerencsétlenséget gonosztevők azzal idézték elő, hogy a vonat érkezése előtt a vasuti sinek egy részét felszedték.

Az egyetemi kör autonómiája.

Budapest, márczius 1. Az egyetemi tanács mai ülésén visszaállította az egyetemi kör autonómiáját.

Lázadás Kinában.

London, márczius 1. A Standardnak jelentik Sanghaiból: Kinai forrásból eredő hírek szerint Faicsun, Tung-fusziangnak és Tuannak pártfogoltja, Lancsau mellett 5000 emberrel fellázadt. Pekingből azt jelentik a lapoknak, hogy az angol csapatok azt a parancsot kapták, hogy készen legyenek arra az esetre, ha a kínai kormány nem teljesítené rögtön a hatalmasságok követeléseit.

London, márczius 1. A Daily News-nak jelentik Szinganfuból, hogy Jühszient február 22-én Lancsauban kivégezték.

Öngyilkos főhadnagy.

Budapest, márczius 1. Mint Bécsből jelentik, a Bécsben állomásozó 58. gyalogezred egyik főhadnagya Buschan Alfréd ma reggel forgópisztolylyal agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.48
" októberre . . .	7.64
Rozs áprilisre . . .	7.32
" októberre . . .	6.67
Zab áprilisre . . .	6.27
Tengeri májusra . . .	5.23
" júliusra . . .	5.34

Amerika egynegyed centtel olcsóbb.
Berlin és Liverpool változatlan.

VEGYES.

Vilma királynő férjének kalandja.

Henrik herceg és neje, a hollandi királynő a mézesheketet a het-loói kastélyban töltik. A herceg szenvedélyes vadász s mindennap korán reggel kimegy három vadászszal a kastély környékére fácsánokra cserkészni. A napokban két orrvadász ki akarta használni az alkalmat s szintén elment a környékre vadászni, nem is sejtve, hogy a királynő férje szintén szereti ezt a mesterséget, természetesen valamivel jobban, mint ők. A herceg találkozott velük a szabadban és arra kérte őket hogy vigyék az ő nehéz fegyvereit, azután kedélyesen beszélgetett velük és a kastély felé igyekezett. Amint a kastélyhoz ért, a herceg intett a csendőröknek, akik azonnal elcsipték a két naiv orrvadászt.

Anya és fia a gymnasiumban.

Nem mindennapi pár készül most az érettségi vizsgára Szilészia egyik gymnasiumában. A szokatlan iskolatársak egy jómodu özvegyasszony és a fia, akik mindketten most végzik be a főgymnasiumi tanfolyamot. Megjegyzendő azonban, hogy az özvegy nem azért iratkozott be a latin iskolába, mintha majdan fiával és társával valamely tudományos életfoglalkozásban konkurrálni akarna, hanem, mert a gymnasiumi évek alatt is mindig közvetlen közelében akart lenni egyetlen fiának.

A széngáz áldozatai.

Szörnyű katasztrófa történt szombatrol vasárnapra virradó éjjel a Páris melletti niay-le-rec-i menházban. Az ápolásra odakerült aggasztánok száma az újabb időben annyira megszorodott, hogy a rendes hálótermekben már nem fértek és ezért padlásszobákat is rendeztek be, amelyeket most kályhával fűtöttek, míg a többi helyiség központi fűtéssel kapta a meleget. Vasárnap reggel feltűnt, hogy az ujonnan berendezett hálótermekben senki sem mozdul. A csönd gyanussá vált és végre is felnyitották az ajtót. Sűrű köszénfüst kavargott ki a nyíláson át és mikor behatoltak a helyiségbe, kilencz holttestet találtak ott. Kilenczen voltak, akik abban a szobában töltötték az éjszakát és a rossz fűtés következtében kiszívargó széngáz mindnyájukat megfullasztotta.

A rendőrség rendőrsége.

New-Yorkban került rendőri felügyelet alá a rendőrség. Potter érsek szervezett egy határozatú ellenőrző bizottságot, melynek feladata, hogy a rendőrség magatartására ügyeljen, hogy megvigyázzák, emberségesen, törvényesen, kereszténymódra viselkednek-e hivatásuk teljesítése közben a rendőrök.

Lázadó iskola.

Jules Guerrin, a Fort Chabrol híres védőjének példája, úgy látszik nem volt hatás nélküli Franciaországban. A chalonsi ipariskola növendékei fellázadtak a tanáraik ellen, mert az iskola több növendékére súlyos büntetéseket szabtak. A növendékek eltorlaszolták háló-

termüket és megtagadták az engedelmességet. Csendőrségnek és rendes katonaságnak kellett kivonulni, hogy a rendet helyreállítsák. Millerand kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az intézetet a második félére bezárják.

Megölte a sógorát.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő esetről értesít egyik vidék tudósítónk. Ugyanis az ökörmezői határban fekvő kincstári erdőszlakban Ostyán Mihály erdővéd, az erdőszlak lakója nem valami boldog családi életet élt hitese feleségével, a kit féltékenységgel egyre gyötört. Ostyánnak mindössze csak az volt a bűne, hogy mindenkivel nyájasan beszélt. A menyecske édesapja, a fiatalok czivakodását látva, hozzájuk költözött. Egy ideig aztán békeség volt a háznál, de később, ismét csak kitört Ostyánból a féltékenység s minden férfit, a kivel a felesége szóba állt lelővéssel fenyegette. E hó 26-án d. u. Ostyán kiment a gondjaira bizott erdőrézszebe és azt mondta a feleségének, hogy csak éjjel tér vissza, mert orrvadászok után akar lesbe állni.

Estefelé váratlanul látogatónba érkezett Huttárol az asszony testvére, Simon Ferencz. Este 8 óra tájban a két asszony és testvérük együtt ült a szobában vacsoránál, a mikor kívülről lövés dördült el. Az ablak mellett ülő Simon lebukott a padról. A megremült asszonyok ki akartak menekülni, a mikor nagy káromkodással berontott Ostyán, ezt kiabálva:

— No, most leszámoltam a szeretőddel.

Alig ejtette ki e szavakat, a mikor az áldozatban fölismerete a sógorát. A megremült ember önmaga ellen akarta fordítani fegyverét, de ebben a két asszony megakadályozta. Ostyán ezután elment Ökörmezőre és a csendőrségnél jelentkezett. Letartóztatták. A szerencsétlen ember sorsa iránt általános a részvét.

Meggyilkolt kintornás.

— Saját tudósítónktól. —

Egy szerencsétlen béna embert fosztottak meg életétől gyilkos kezek a napokban a kopcsányi határban. Szovacsok Venczelnek hívták az áldozatot, a ki — mint nekünk írják — még a kőnigrézi csatában vesztette el ballábát s minthogy a csekély kegydíjából nem tudott megélni, kintornát szerzett s azzal barangolt a Felvidéken, hol már a legkisebb gyermek is ismerte s ahol különösen farsang idején meglehetősen keresetre is tett szert.

A napokban is egész éjjel foglalkoztatta sipládáját s másnap délután meglehetősen mámoros fővel indult utnak Kopcsányból, hogy más községben folytassa a zenélést. Ez volt utolsó útja. Kedden reggel ugyanis a béna embert vértől borított fejjel halva találták az országot mellett. Ott hevert mellette sipládája, de zsebei ki voltak forgatva s pénze és zseborája hiányzott. A megiditott nyomozás során a gyanu két

vándorlegényre irányult, akik még Kopcsányban jöttek össze Szavacsekkel s mint-hogy ezek is cseh emberek voltak, az öreg béna ember elindult földijeivel.

A csendőrség azonnal értesítette a környékbeli csendőrséget s ennek alapján sikerült a két gyilkost Vioskora közelében elfogni, hol teljesen részeg állapotban az utcán hevertek. A két részeg vándorlót csak másnap lehetett kihallgatni, amikor mindkettő tagadta a gyilkosságot, de már akkor az elrabolt órát az egyik gyilkosnál megtalálták. Brusznik Vazul és Schefcsik Antalnak hívják a két gyilkost, akik hosszas faggatás után beismerték, hogy ők ütöttek le a béna embert, hogy a nála volt 34 korona 42 fillért elvehessék. A gyilkosokat a csendőrség bekísérte a törvényszékhez.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Biztos szer köhögés ellen a lókörmű szattyu-tea. Ebből egy negyedliteres bögre vízbe egy csipetnyit főzünk 10 perczig egy jó kávéskanál mézzel s leszűrve melegen igyunk este és reggel egy-egy csészényit. A köhögés rövid idő alatt elmarad és még mellbajosoknál is enyhítőleg hat.

Hányinger elleni gyógyszer. Bármily nagy hányingere van valakinek, felnőttnak vagy gyermeknek, először is adjunk be a betegnek hashajtót, ricinusolajból gyermekeknek fél vagy egész kávéskanállal, koruk szerint, felnőtteknek egy evőkanállal jó meleg feketekávéban, azután adogassunk be félóránként citromlével vegyített szódat vizet 2—3 kanállal, ez biztosan segíteni fog.

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztőség!

A Csapó- és Rákóczy-utczákon most végzik a csatornák kitisztítását és a kihányt szenny rakásban napokig hever az utcán.

Tekintettel arra, hogy ez a legveszedelmesebb bacillusokat terjeszti, mélyezze a levegőt, inficiál, a közönség és a közegészségügy érdekében arra kérjük az illetékes köröket rendeljék el sürgősen, hogy a csatorna tisztításnál kihányt szennyet azonnal, vagy legalább még aznap hordják el.

A legkevesebb ez, amit kívánhat
több könterhet viselő polgár.

HÁZTARTÁS.

Perzselt fehérnemű. A megperzselt fehérneműt meg lehet ugyan ismét fehéríteni, de a baj azért megtörtént, mert először a perzselés, másodsor a fehérítés által nagyon romlik a vászon, mely ezen helyen szakad ki legelőször. Egy liter forró vízben föl kell oldani 15 deka klórmentet. Mikor az föloldódott és a víz tiszta, bele kell mártani egy tiszta rongyocskát és ezzel

megdörzsölni a barnás foltot. Mikor ez megfehéredett, többször változtatott langyos vízben ki kell öblíteni.

Tormaeltevés. Tavasz idején a tormát apró darabokra metélik és kiszáritják s finom porrá törve üvegekben jól elzárják. Használatkor megnedvesítik és a szokott módon elkészítik.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Szálasi mosolygva mondta el a hirt. A Dércziné háziasszonya azonban izgatottan ugrott fel.

— Mit mond ön?

— Azt, hogy Hadák délelőtt megesküdött Marival.

— Az lehetetlen

— Ez nem lehetetlen! Ez úgy van!

A boldog pár már ma délben el is utazott.

— Hová?

— Azt ők tudják.

— Most kezdek eszmélni — mondta a jó asszony — Mari tehát azért akarta, hogy csak máig várjak valamire. Hiszen akkor ez a leány engem rutul rászédett.

— Rászédett minket is! — mondta a sógor.

— Hiszen akkor itt gyorsan tenni kell!

— Mit tehet? — kérdezte Szálasi?

— Mit? Felmegyek az anyakönyvi hivatalba. Megtudom, hogy a házasságkötés megtörtént-e? Ha igen, megtudom, ki volt a tanujok. Elmegyek ahhoz, aki majd felvilágosít engem, hogy a kedves pár hová utazott.

— De hát mi érdeke van önnek abban, hogy azt megtudja?

— Mi? Meg kell mentenem egy angyali jószágú nő boldogságát, melyet ez a két szálhámos tönkre akar tenni

Valamennyien összenéztek, de a további felvilágosításért hiába zaklatták a jó asszonyt, nem tudtak meg tőle semmit.

Másnap el is járt a dologban s mikor megtudta, hogy az új házaspár tanuja a Darinkainé jószágigazgatója volt, gondolkodóba esett.

— Mi történt itt? Mi köze ennek az embernek Hadákhöz és Marihoz. Nem hiszem, hogy rokonságban legyenek egymással. Megtudom! Meg kell tudnom! Még ma hozzájuk utazom. Ha megkezdtem a munkát, nem hagyom annyiba. Az ártatlanság-nak diadalt kell aratnia.

— Folyt. köv. —

Kiadó lakások.

Egy kényelmes 3 szobából és mellőkhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti és két szobából álló földszinti helyiség azonnal kiadó. Biedermann-palota
Piacz-u. 42. sz.

SZINLAP.

Ma, szombaton „C” bérletben:

A HÁROM TESTŐR.

Bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Pollacsek J. János, borkereskedő Sziklai M.
Róza, neje — — — Fái Flóra.
Lisa, unokahuga — — — T. Halmi M.
Rátty, lapszerkesztő — — — Pataki B.
Flóris, báró, képviselő — — — Tanay Fr.
Hortovay — — — Odry Árpád.
Kosnicsky — — —
Latorka, Pollacsek üzletvezetője ifj. Szathmári.
Csernai) hírlapírók — — — Bartha I.
Rigó) — — — Makray D.

Holnap, vasárnap két előadás;
délután 3 órakor félhelyárakkal:

A görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban.

este 7 és fél órakor rendez helyárakkal,
bérlets ünetben:

CYRANO DE BERGESAC.

Színmű 5 felvonásban.

Szives tudomásúl.

Saját termésű, tiszta
természetes ó-borok
Szent-Anna puszta homoki szőlőtele-
pünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali . . . . . 80 fillér.
Rizling . . . . . 92 „
Vörös asztali, 98-ról . . . . . 80 „
Vörös Kadarka, 98-ról . . . . . 1.20 „
Asztali siller . . . . . 70 „
Nagy-Burgundi siller . . . . . 92 „

Palaczkokért 16 fillér betét,
Hordószámra való vételnél megfelelő
árendedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai
cézgnél

Debreczen, Tisza-palota
valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

Elsőrendű arankamentes a m. kir. állami
Vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt

Lóhere és luczerna magot

továbbá eredeti északnémet kiválóan megbiz-
ható kipróbált kitűnő csiraképeségű

Oberndorfi, vörös Wammuth és
olajbogyó alakú

répamagot,

jutányos áron ajánl

Holländer Adolf és fia

özég

Debreczen, Piacz-utca 28.

Apró hirdetések.

Díja : 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A könnyebb női ruhák, bluzok és kelmék elárásításához egy nő társ ezer korona hozzájárulással társnak kerestetik: Czim a kiadóhivatalban.

Köhögés ellen Pemetőfi cukorka Borsy cukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Maison Steiner női divatterem Piacz u. 65. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Szép lakás kiadó 4 szobás, előszobás Darabos-utca 16 szám. Jó vizű kut a házban.

10 nyilas föld az ebesen tanyávé együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

20 hektoliter sesto kerti bor eladó Értekezhetni: Péterfia utca 65. szám.

Biztosíték képes közepkoru keresz-tény férfi, pénzbeszedői vagy raktárnoki állást keres. Czim a kiadóba.

Egy nagy szabóüzletben gyakorlott szabász felvétetik. Czim a kiadóban.

Egy jó karban levő zongora 60 frtért eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Mester-u. 15. sz. ház ondódi földdel — 1 nyilas — eladó.

Egy jókarban levő zongora jutányos árért eladó Riesz Henriknél, Hatvan-u. 58.

Fűszerüzlet a Homokkertben, forgalmas helyen (II. járás 179. sz.) felszereléssel együtt kiadó.

6 hold 1176 □ öl ujosztású föld eladó. Csapó-utca 45.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

Katona keztük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37 szám.

Egy utcai lakás butorral vagy a nélkül azonnal kiadó Egy szobabutor eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó egy 4 szobás utcai lakás és egy 4 lóra való istálló, kocsiszin és szénpad. Miklós utca 41.

Egy ház kiadó külön udvarral, mely áll egy utcai, két udvari, előszobából, konyhából és szép gyümölcsös kertből. Értekezhetni Morgó-utca 25. sz. a., a tulajdonossal, szombati nap.

Gyarmathy János mé-száros Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó u. sarok) Hús-árak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletbe Friss és füstölt sertés-hús napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szavalade drbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Fűzlet: Bethlen utca 29** (saját ház). Itt a húsárak: I. r. 48 kr. II. r. 40 kr.; itt is mindenféle hentes cikkek kaphatók. **Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!**

Fazekas Kálmán

festék és olaj üzlete Hatvan-utca 4.

Ajánlja frissen érkezett árúit u. m.: száraz és olajban törött festékek, enyv, gyorsan száradó firnisz, Linoleum és borostyán szobapadló fénymáz, bronzok, olajok, lackok és kékuszó kenőes stb. stb.

Péterfia elején

33. sz. a. levő 800 □ öl területű

házastelek, mely tartalmaz 1891. és 1892. évben igen szilárdul épített 17 szobát, 5 előszobát, fűrdő szobát, 4 pincze szobát, 5 konyhát s 5 kamarát, továbbá szőlővel és gyümölcsfákkal beültetett kertet, 70,000 koronáért kedvező feltételek mellett eladó. — Az épület úgy van építve, hogy emeletet is megbir. Közlebbi feltételekről részletes tájékoztatást nyújt szíveségből **Szillágyi Imre ügyvéd Csapó utca 4. sz. a.**

Társ kerestetik

egy újabb szabadalmazott gyufadobozok gyártásához, melyhez 3—400 frt elegendő. A szabadalom 12 államra van megadva s a gyufadobozok megtekinthetők Váray József ur fűszerkereskedése kirakatában, ugyanott felvilágosítás is nyerhető vagy a feltaláló és szabadalom tulajdonosnál: Tallódi Lajosnál, Erzsébet-ut 7. szám.

Csemege

szőlő, almériai alma és körte fajok, — vérbéll narancsok, francia fehér datolya 1 kiló 1 frt., máltai új burgonya 1 kiló 16 kr., Carfiol 1 rózsa 15, 18 és 20 kr., **Cuba kávé** 1 kiló 1 frt 20 kr., Chocolate

1 nagy tábla 28 kr., Pozsonyi diés patkó 1 darab 6 kr., Carlsbadi zwibak, Erfurti vete-mény és vi-rágmagvak. **Buday-téle Rizlingbor** 1 liter 40 kr.

1 nagy üveg Pezsgő 1 frt. 30 kr 1 kis üveg pezsgő 75 kr., finom tea Rum 1 liter 70 kr. 1 3 frtig, kis üveg Cognac 60—70 kr. és feljebb, nagy üveg Cognac 1 frt és feljebb. Mindennemű fűszerárakat a legjutányosabb árban **Váray József** kereskedése, ajánl: városi új bér-palota.

14463 tkv. szám.
1900

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy a debreczeni ref. egyházkerület végrehajtónak Nagy János és neje elleni végrehajtási ügyben a debreczeni kir. törvényszék és a debreczeni kir. járásbírószék területén lévő, a mikespércsi 1137. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 2—5 sor 1071/b 1120/b 1470/b 1509/a helyrajzi számú szántóföldekre 847 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1901. évi Márczius hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája Mike-Péros községhezhoz kitűzetett.

Kikiáltási ár, a kitett becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékosok tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letelni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság és Mike-Péros község előjáróságánal tekintetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. tszék, mint tkvi hatóságnal 1900. évi deczember hó 17-ik napján.

Harsányi,
kir. tszki bíró.

MEGHÍVÁS.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság IX-ik évi rendes közgyűlését

1901. évi márczius 3-án, délelőtt 11 órakor tartja meg Debreczenben, a Kereskedő-társulat háza dísztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránal leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1900 évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán
3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóság e tárgy-bani indítványára vonatkozólag.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az intézeti hivatalnokok és szolgák nyugdíjazására vonatkozó szabályzat tárgyalása.
6. Az igazgatóság, igazgató-tanács és felügyelő bizottság díjazásának megállapítása 3 évre.
7. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett 3 igazgatósági tag helyének 3 évre leendő betöltése.
8. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett 6 tag helyének 3 évre leendő betöltése.

Debreczen, 1901 évi Február 11-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a részvényesek rendelkezésére áll.